

v nynější podobě ve Francii, neosvědčil se v poválečné krizi státního úvěru. V říjnu 1925 zamýšlel zříditi amortisační pokladnu, jež by obdržela určité periodické příjmy nově zavedené, které by takto byly vyňaty ze státního rozpočtu a tudíž nepodléhaly každoročnímu schválení parlamentem. Šlo o přírážky k daním výnosovým, o progresivní daň z příjmů z kapitálů movitých a o daň z pozemků ladem ležících. Podobně jako Clémentel kladl Caillaux velký důraz na zlepšení kursu rent pomocí pravidelné amortisace. Měla tudíž umořovací pokladna Caillauxova hlavně nakupovati na burse renty. Dalším jejím úkolem měla býti správa dluhu přechodného a krátkodobého. Při splácení jeho mohla si pokladna vypomáhati vydáváním papírových peněz. Ve skutečnosti bylo už po celý rok 1925 praktikováno vydávání bankovek k úhradě přechodného dluhu, což nemálo přispělo k poklesu hodnoty měny.

4. I plán vlády Painlevéovy z 6. listopadu 1925 chtěl vybaviti autonomní umořovací pokladnu výnosem zvláštní daně majetkové, vybírané ve dvou kategoriích během doby 14 let. V téže době měl býti umořen veškerý dluh krátkodobý a třetina obíhajících bonů Národní obrany. Pokud jde o dluh krátkodobý, měla pokladna převzít i jeho úrokování, na což jí mělo státní hospodářství přispívati ročně pevnou částkou. Přihlížíme-li tedy i k úrokování, náleží pokladna vlády Painlevéovy nikoliv mezi hospodářství samostatná, nýbrž mezi typy smíšené. Z popudu finanční komise poslanecké sněmovny mělo se při provádění tohoto plánu užítí znovu systému Dra Pricea. Sluší poznamenati, že poprvé se zde objevuje myšlenka zajistiti afektaci příjmů ústavním zákonem.

B. Oddělené hospodářství s podkladem dotačním.

Ryze dotační typ umořovacího fondu byla jen pokladna podle projektu Doumerova z 29. prosince 1925, která měla umožiti postupně celý státní dluh, tedy i zálohy Francouzskou bankou poskytnuté a to tak, že by jí centrální hospodářství poskytl každoročně pevnou anuitu 2½ miliardy frs. a mimo to případné rozpočtové přebytky. (Pokračování.)

Sanační novela provisiního pojištění.

Namáhavá a nebezpečná práce horníků vyžádala si již v polovici devatenáctého století nutnost zvláštní ochrany proti risiku práce zákonodárnou cestou. Stalo se tak obecným horním zákonem, vydaným v roce 1854; k podrobnější úpravě zvláštním zákonem došlo v roce 1889. Za republiky byl posléze vydán zákon z 22. července 1922, č. 242 Sb. z. a n., jenž byl novelisován t. zv. sanační novelou (zákon ze dne 3. července 1936, č. 200 Sb. z. a n.), o jejichž nejdůležitějších ustanoveních chceme se krátce zmíniti.

Sanační novela, jež vstoupila v účinnost dne 1. července t. r., je výsledkem několikaleté práce zvláštní ministerské komise, zřízené v roce 1932 ministrem veřejných prací; předsedou této komise byl univ. prof. Dr. Emil Schoenbaum a jejími členy zástupci horníků, podnikatelů a sociálně pojišťovací odborníci.

Hornické pojištění se dělí na dvě základní složky: na pojištění nemocenské a provisní. Hlavním účelem reformy hornického pojištění je sanace provisního pojištění, a proto novela téměř nezměnila dosavadní ustanovení o nemocenském pojištění.

V provisním pojištění byly v podstatě zachovány dosavadní výhody, hlavně pokud jde o podmínky, za kterých se přiznává invalidní a starobní provise a vdovská provise; jinak novela přizpůsobila — zpravidla výhodně pro pojištěnce — dávkový systém všeobecnému invalidnímu a starobnímu pojištění, čehož bylo třeba z důvodu zajištění u Ústřední sociální pojišťovny. Roční výše invalidní a starobní provise roste s příspěvkovou dobou tak, že k základní částce Kč 300.—, zvětšené o státní příspěvek Kč 500.—, přidávají se zvyšovací částky za každý příspěvkový měsíc získaný pojištěním u Ústřední bratrské pokladny do 30. června 1936 Kč 7.—, za měsíce získané později Kč 7.50 a za doby získané započtením zákonné presenční služby zvyšovací částka třídy Aa invalidního pojištění, t. j. Kč —.60 za každý týden. Jestliže však výměra provise podle původního zákona jest vyšší a pojištěnec získal již před 1. červencem 1936 nejméně 24 příspěvkové měsíce, patří provise v této vyšší výměře. Provis napadlé před 1. července 1936 zůstávají zásadně v nezměněné výši. Toto ustanovení novely třeba považovati za její největší vymoženost, neboť přes její hlavní účel, totiž sanační, nejen zachovala nejméně v dosavadní výši veškeré, t. j. i minulé i v budoucnu napadlé provise, nýbrž je dosti podstatně zvýšila, nejvíce pak při pojištění s krátkou příspěvkovou dobou. Zcela novými dávkami, které až dosud nebyly poskytovány v provisním pojištění, jsou výbavné a odbytné. Obě tyto dávky vyměřují se přesně ve výši náležející podle zákona o invalidním pojištění. Také otázka uchování nároků a dobrovolné pokračování v pojištění je upraveno podle obdoby invalidního a starobního pojištění; rovněž otázka přestupů pojištěnců je podobně rozřešena.

Novela přináší zajištění nároků u Ústřední sociální pojišťovny, které spočívá v tom, že se zatížení Ústřední bratrské pokladny plynoucí z nároků pojištěnců vůči ní, přenáší na Ústřední sociální pojišťovnu až do výše nároků, které by zde byly, kdyby horníci podléhali všeobecnému invalidnímu pojištění jako ostatní dělníci; za toto zajištění odvádí Ústřední bratrská pokladna Ústřední sociální pojišťovně pojistné invalidního pojištění podle výše pracovního výděлку za dobu od 1. července 1936.

Po stránce úhrady třeba uvést, že příspěvky nemocenského pojištění řídí se zásadně ustanoveními nemocenského zákona a mohou být tudíž u různých bratrských pokladen různé; jejich výše je určena stanovami a jen výjimečně může být vyšší nežli výše příspěvků všeobecného nemocenského pojištění. Příspěvky provisního pojištění musily být upraveny podstatně jinak nežli dosud. Novela ponechává v nezměněné výši pojistné Kč 66.— měsíčně, placené z poloviny podnikatelem a z poloviny zaměstnancem; k pojistnému přistupuje podnikatelská přírážka Kč 21.— měsíčně, která rovněž byla placena i za dřívějšího stavu. K těmto dosavadním příspěvkům přistupuje nyní: 1. sanační příspěvek podnikatelů ve výši $2\frac{1}{2}\%$ úhrnného výděлку zaměstnanců podniku, 2. sanační příspěvek člena ve výši 1% pracovního výděлку, 3. sanační dávka z vytěženého uhlí, a to za metrický cent hnědého uhlí 15 haléřů, kamenného uhlí 20 haléřů a koksů 30 haléřů, 4. příspěvek státu ve výši 90 milionů Kč ročně. Stát kromě toho bere na sebe dluhy Ústřední bratrské pokladny jím zaručené za dobu před 1. červencem 1936 a promíjí úvěry, které Ústřední bratrské pokladně přímo poskytl.

Organisace pojištění se v podstatě nezměnila; jen v Ústřední bratrské pokladně bylo důsledně provedeno paritní zastoupení. Rovněž i soudnictví, jež je dvouinstanční, nedoznalo změn.

Sanační novela zachovává jak úplnou samostatnost hornického pojištění, tak i dosavadní jeho výhody a v mnohém je i zlepšuje; za nejdůležitější třeba však považovati, že postavila hornické pojištění na pevný úhradový základ a tak zabezpečila pro budoucnost jeho bezvadnou funkci.

JUDr. Alois J. Jindřich.

K reformě právního studia.

I. Jak ukazuje převážná většina hlasů o reformě uveřejněných z kruhů jak theoretických, tak praktických, považuje se dnes všeobecně dosavadních osm studijních semestrů práv za nepostačující a žádá se jejich rozšíření. Podepsaný považuje rozšíření na devět semestrů za postačující. Studium se tím fakticky neprodlouží, spíše usnadní a zkrátí, poněvadž dnes jsou pravidelně hotovi posluchači se státními zkouškami teprve po deseti semestrech a jen výjimečně po devíti.

Z těchto devíti semestrů jest určiti po třech semestrech oddílu historickoprávnímu, judiciálnímu a státovědeckému. Oddíly ty nutno poslouchat v pořadí zde uvedeném. Historickým oddílem, který má býti zároveň úvodním, třeba začítí, aby se postupovalo vývojově a od jednodušších poměrů k složitějším.

Studijní oddíly jsou od sebe odděleny dvěma mezizkouškami. Státní zkoušku historickoprávní nutno složití na konci třetího semestru, státní zkoušku judiciální na začátku sedmého semestru, zkoušku politickou na konci studia.

Státní zkoušky jsou zásadně nedělitelné dle předmětů. Pokud by státní zkouška politická, obsahující dvě skupiny předmětů, státovědeckou a národohospodářskou, mohla snad býti rozdělena časově na dvě díle zkoušky, bude vyžadovati ještě dalších úvah.

Doporučoval bych však při všech státních zkouškách, aby v tom případě, když kandidát ve všech oborech vykáže náležitý prospěch a jen v jednom předmětu je nedostatečný, zaveden byl reparát jen z tohoto předmětu, pro který by byla stanovena lhůta dle uvážení komise, o něco kratší, nežli je lhůta reprobacní.

II. V oddílu historickoprávním nelze souhlasiti s nejasným sloučením dějin práva na území republiky čsl. s dějinami práva ve střední Evropě a s církevním právem. Naopak nutno dějiny domácího práva řádně vybudovati a učiniti je jedním ze základů vyučování oddílu historickoprávního. Současně třeba upravití i jméno dosavadních dějin práva na území republiky čsl. na *dějiny práva československého*. Dějiny ty zahrnujeť dějiny pramenů, ústavy a správy v českém státě i na Slovensku, jakož i dějiny práva soukromého, trestního a processu. Celému předmětu bylo by věnovati 10 hodin (a to 5 hodin dějinám pramenů, ústavy a správy v českém státě, 1 hodina na Slovensku, 3 hodiny dějinám práva soukromého, 1 hodina dějinám práva trestního a processu). S počátku snad by s tím byly spojeny jisté obtíže, poněvadž všechny obory nejsou stejně propracovány, považují však přes to za nutné, aby předmět byl v celém rozsahu zaveden, jednak z důvodů státních a prestižních, jednak že jest to jediná možnost, jak skutečně k dokonalému vybudování celého systému našich vlastních právních dějin dojdeme.

Také dějiny a systém práva církevního zůstaňtež samostatným předmětem, a to v dosavadním rozsahu 6 hodin. Položen však buď při jejich tradování důraz na historický vývoj a na právo kodexové, kdežto kon-